

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

12 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Ursache Petru,

Judecători – Timofti Vladimir, Toma Nadejda, Alerguș Constantin, Țurcan Anatolie

a judecat, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de către Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, prin care solicită casarea sentinței Tribunalului militar al armatei nr. 57, din 12 ianuarie 1945, în cauza penală privindu-l pe

Marinescu Ivan XXXXX, născut în anul xxxxx, originar și domiciliat la data examinării dosarului în xxxxx.

Asupra recursului în anulare, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Tribunalului militar al armatei nr. 57, din 12 ianuarie 1945, Marinescu Ivan a fost condamnat în baza art. 58-1 „a” Cod penal al RSFSR, la 10 ani privațiune de libertate, cu interdicție în drepturi pe un termen de 3 ani și cu confiscarea averii personale.

2. Potrivit sentinței, inculpatul Marinescu Ivan a fost declarat vinovat și condamnat pentru faptul că locuind pe teritoriul temporar ocupat de trupele germano – române, în luna august 1942 a semnat un acord cu șeful jandarmeriei române de a identifica comuniștii și comsomoliștii din localitate. Astfel, în conformitate cu misiunea primită, inculpatul a denunțat jandarmeriei române nouă comsomoliști și cinci comuniști.

Prin acțiunile sale, inculpatul Marinescu Ivan a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 58-1”a” Cod penal al RSFSR, adică trădare de patrie.

În cadrul ședinței de judecată, inculpatul Marinescu Ivan și-a recunoscut parțial vinovăția în cele incriminate și a declarat că odată cu sosirea autorităților de ocupație, a fost chemat la jandarmerie, unde a fost interogat despre condițiile de admitere și responsabilitățile în organizația comsomolistă. Apoi i s-a spus să

întocmească lista tuturor membrilor organizației din localitate. Având în vedere faptul că înainte de sosirea trupelor germano-române, de asemenea a fost membru al organizației comsomoliste și cunoștea toți membrii, a întocmit lista comsomoliștilor și comuniștilor din s. Hlinaia și a transmis-o jandarmeriei române. Inculpatul a susținut că față de comsomoliști și comuniștii din localitate nu au fost aplicate măsuri represive din partea jandarmeriei române, ci ei doar au fost chemați la jandarmerie pentru înregistrare și luare la evidență. Într-adevăr la jandarmerie inculpatul a semnat o cerere, însă fără să cunoască conținutul acesteia, a negat faptul că ar fi denunțat activiștii sovietici.

3. Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, a declarat recurs în anulare, prin care, invocând prevederile art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, a solicitat casarea sentinței Tribunalului militar al armatei nr. 57, din 12 ianuarie 1945, cu încetarea procesului penal în privința lui Marinescu Ivan și reabilitarea lui, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală.

În susținerea celor menționate în textul recursului în anulare, Procurorul General Adjunct invocă faptul că probele administrate în cauza dată nu sunt suficiente pentru calificarea acțiunilor inculpatului în baza art.58-1 „a” Cod penal al RSFSR, trădare de patrie, deoarece ele nu confirmă faptul că inculpatul Marinescu Ivan ar fi desfășurat vreo activitate orientată spre prejudicierea capacității militare, independența statală sau inviolabilitatea teritorială a URSS, așa cum prevede acest articol.

Alte probe, cu excepția declarațiilor inculpatului, în dosar nu există. Martori în cadrul anchetei preliminare și în ședința judiciară nu au fost audiați, iar martorii Tonițoi S., Covalenco S., Toderașco I., și Levcenco M. audiați în procesul investigării suplimentare a cauzei penale, au susținut că îl cunosc pe inculpat, însă date cu privire la activități de trădare a patriei sau alte activități ostile nu cunosc.

Astfel, procurorul consideră, că condamnarea inculpatului Marinescu Ivan pentru trădare de patrie constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, întrucât a fost încălcat dreptul la un proces echitabil. Din acest motiv, hotărârea judecătorească în cauză urmează a fi casată, cu încetarea procesului penal în privința lui Marinescu Ivan în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, întrucât există circumstanțe care exclud tragerea inculpatului la răspundere penală.

Prin urmare, inculpatul Marinescu Ivan în conformitate cu art. 3 al Legii RM nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice, urmează a fi reabilitat.

4. Judecând recursul în anulare declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 6 pct. 44), art. 22 alin. (3), art. 452 alin. (1), art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare de către Procurorul General și adjuncții săi în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată. Viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, se consideră încălcarea esențială a drepturilor și a libertăților fundamentale ale omului. Hotărârea judecătorească definitivă împiedică reluarea examinării procesului penal în privința aceleiași persoane pentru aceeași faptă, cu excepția cazului în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea pronunțată.

La 30 decembrie 1992, a intrat în vigoare Legea nr. 1225-XII din 08.12.1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Colegiul penal lărgit menționează că, potrivit art. 3 lit. a) al Legii nominalizate, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilite în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 7 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice în baza deciziilor organelor de stat judiciare sau extrajudiciare pentru „trădare de patrie”.

Sub acest aspect, instanța de recurs în anulare reține că, Marinescu Ivan a fost condamnat, prin sentința Tribunalului militar al armatei nr. 57, din 12 ianuarie 1945, pentru trădare de patrie.

Conform art. 5³ alin. (2) al Legii nr. 1225-XII din 08.12.1992, recursurile în anulare se examinează de către Curtea Supremă de Justiție în modul stabilit de Codul de procedură penală pentru examinarea recursurilor în anulare.

Ținând cont de cele constatate și de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit constată prezența în speță a motivelor întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Marinescu Ivan în baza art. 58-1 „a” Cod penal al RSFSR, cu casarea acesteia și în temeiul prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, cu încetarea procesului penal, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală, și cu reabilitarea condamnatului.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare urmează a fi admis, cu casarea totală a hotărârii irevocabile contestate, ca fiind afectată de un viciu fundamental și cu dispunerea încetării procesului penal, pe motiv că sunt prezente circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

5. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b), art. 453 alin. (1), art. 457 alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul în anulare declarat de Procurorul General Adjunct, Roșioru Mircea, casează sentința Tribunalului militar al armatei nr. 57, din 12 ianuarie 1945, cu încetarea procesului penal în privința lui **Marinescu Ivan XXXXX**, în baza învinuirii pe art. 58-1 „a” Cod penal al RSFSR, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea lui la răspundere penală și dispune reabilitarea acestuia, în conformitate cu art. 3 lit. a) a Legii Republicii Moldova nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992, privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **12 decembrie 2017**.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Toma Nadejda

Alerguș Constantin

Țurcan Anatolie